

การซื้อขายเครื่องหมายการค้า

เครื่องหมายการค้า หรือที่คนทั่วไปมักเรียกติดปากว่า ยี่ห้อสินค้า เกิดขึ้นมาจากความคิดสร้างสรรค์ของคนเราซึ่งในทางกฎหมายถือว่าเครื่องหมายการค้าหรือยี่ห้อสินค้านั้นเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งเรียกว่าทรัพย์สินทางปัญญา เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่างจับต้องไม่ได้แต่มีความสำคัญมากในทางธุรกิจการค้า เพราะเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ซื้อสินค้าทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าต่างกันนั้น มีคุณภาพเป็นอย่างไร มีใครเป็นเจ้าของ มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดและเจ้าของเองก็ใช้เครื่องหมายการค้าเป็นเครื่องมือในการโฆษณาสินค้าของตนเพื่อส่งเสริมการขายและใช้แข่งขันกันทางการค้า

ในปัจจุบันหลายๆคนอาจจะยังไม่ทราบว่านอกจากเครื่องหมายการค้าจะใช้เป็นตัวส่งเสริมการขายสินค้าแล้ว ตัวเครื่องหมายการค้ายังสามารถซื้อขายกันได้เหมือนการซื้อขายทรัพย์สินทั่วไป ซึ่งการซื้อขายเครื่องหมายการค้าก็ไม่ได้ยุ่งยากอะไรเพียงแค่ต้องทำให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด คือ การซื้อขายหรือการโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าจะต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียน โดยสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือคำขอโอนเครื่องหมายการค้าได้ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดก็ได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยจะขอกว่าถึงการซื้อขายเครื่องหมายการค้า 2 กรณี คือ กรณีเครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียนแต่อยู่ในระหว่างยื่นคำขอจดทะเบียนกับเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว

การซื้อขายหรือโอนเครื่องหมายการค้าที่อยู่ระหว่างยื่นคำขอจดทะเบียน

ในระหว่างที่เจ้าของเครื่องหมายการค้ายื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแม้จะยังไม่ได้รับการจดทะเบียนก็สามารถทำการโอนเครื่องหมายการค้าได้ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือผู้ที่รับโอนเครื่องหมายการค้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำขอโอนสิทธิในคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าพร้อมแนบสัญญาโอนเครื่องหมายการค้าซึ่งมีการลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอนสำเนาบัตรประจำตัวของผู้โอนและผู้รับโอน แต่ถ้าผู้โอนหรือผู้รับโอนเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนต่างๆ ที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลไว้ก็ให้ยื่นต้นฉบับหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ทางราชการออกให้ไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันยื่นคำขอโอนพร้อมค่าธรรมเนียมการโอนคำขอละ 1000 บาท

แต่ถ้าผู้โอนและผู้รับโอนมายื่นคำขอโอนด้วยกันก็ไม่จำเป็นต้องมีสัญญาโอนเครื่องหมายการค้าก็ได้ เพียงแต่ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อของทั้งสองฝ่ายในคำขอโอนต่อหน้านายทะเบียนและแนบสำเนาบัตรประจำตัวของผู้โอนและผู้รับโอนหรือหนังสือรับรองนิติบุคคลแล้วแต่กรณี

การซื้อขายหรือโอนเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว

วิธีการโอนเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วนั้นก็ไม่ได้แตกต่างจากการโอนเครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียนแต่อย่างใด โดยผู้โอนหรือผู้รับโอนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำขอโอนพร้อมแนบต้นฉบับสัญญาโอนลงลายมือชื่อทั้งฝ่ายผู้โอนและผู้รับโอน หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนและสำเนาบัตรประจำตัวของทั้งสองฝ่ายหรือหนังสือรับรองนิติบุคคลแล้วแต่กรณีพร้อมชำระค่าธรรมเนียมการโอนเครื่องหมายการค้าคำขอละ 1000 บาท

การโอนเครื่องหมายการค้ากรณีที่ผู้โอนและผู้รับโอนเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอโอนเครื่องหมายการค้า พร้อมสัญญาโอนหรือหลักฐานการโอนที่มีโนตารีพับลิครับรองอำนาจการลงลายมือชื่อของผู้โอนและผู้รับโอน และหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน โดยเอกสารต่างๆที่เป็นภาษาต่างประเทศจะต้องแปลเป็นภาษาไทยที่ถูกต้องตรงตามต้นฉบับมาด้วยเสมอ การโอนเครื่องหมายการค้านั้นกฎหมายมิได้บังคับว่าเจ้าของหรือผู้รับโอนเครื่องหมายการค้าจะต้องมาดำเนินการโอนเครื่องหมายการค้าด้วยตนเอง ดังนั้นแต่ละฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็อาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนก็ได้ โดยยื่นคำขอตั้งตัวแทนพร้อมแนบหนังสือมอบอำนาจที่ติดอากรแสตมป์ 30 บาท สำหรับการตั้งตัวแทนหนึ่งคน ในกรณีที่ผู้รับโอนเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลต่างประเทศกฎหมายบังคับว่าต้องมีตัวแทนหรือสถานที่ติดต่อได้อยู่ในประเทศไทยด้วย

ในเรื่องการโอนเครื่องหมายการค้าก็มีอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องทราบคือเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนเอาไว้เป็นเครื่องหมายชุดหากจะทำการซื้อขายหรือโอนกันกฎหมายบังคับว่าต้องทำการโอนกันทั้งคู่จะโอนเพียงเครื่องหมายใดเครื่องหมายหนึ่งไม่ได้ดังนั้นก่อนที่จะตกลงทำการซื้อขายกันควรที่จะต้องตรวจสอบก่อนว่าเครื่องหมายการค้าเป็นเครื่องหมายชุดหรือไม่หากเป็นเครื่องหมายชุดในชุดนั้นมีเครื่องหมายที่เป็นชุดกันเพื่อจะได้ดำเนินการโอนให้ผู้รับโอนพร้อมกันให้ถูกต้อง

เมื่อมีการโอนเครื่องหมายการค้ากันแล้วผลที่จะได้รับก็คือเจ้าของเครื่องหมายการค้าย่อมได้รับคำตอบแทนจากการซื้อขายส่วนจะเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับตกลงของผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาจากความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าหรือการได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภค เมื่อผู้ซื้อได้รับโอนเครื่องหมายการค้าแล้วผู้ซื้อ ก็จะกลายเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้หากมีผู้อื่นนำเครื่องหมายการค้านี้ไปใช้โดยไม่ได้รับความยินยอมก็สามารถที่จะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้และนอกจากนี้ยังได้รับประโยชน์จากความมีชื่อเสียงหรือความน่าเชื่อถือของเครื่องหมายการค้าในการทำธุรกิจการค้า

นาย ประพันธ์ เอี่ยมสำอางค์
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานทะเบียนการค้า
วันที่ 12 มกราคม 2549